

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत कार्यान्वित असलेल्या आरोग्य सेवा सल्ला केंद्रास (Health Advice Call Center) (टोल फ्री क्र.१०४) सन २०२१-२२ पासून पुढील ५ वर्षांच्या कालावधीसाठी प्रशासकीय मान्यता मिळणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रशामा-१२२०/प्र.क्र.५२/आरोग्य -७
१० वा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकुल इमारत,
नवीन मंत्रालय, मुंबई - ४००००९.
दिनांक : ३० मार्च, २०२१.

वाचा :-

१. शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्र.प्रशामा-२०१७/प्र.क्र.६०५/आरोग्य-७, दिनांक २८.०३.२०१८.
२. शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्र.प्रशामा-१११८/प्र.क्र.५४९/आरोग्य-७, दिनांक १६.११.२०१८.
३. अतिरिक्त अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचे पत्र क्र.राआसोम/पीपीपी/HACC प्रशासकीय मान्यता/१०७०४४-४५/२०२१, दिनांक ०३.०३.२०२१.
४. आयुक्त (आरोग्य सेवा) तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांची मान्यता प्राप्त टिप्पणी, दिनांक २०.०२.२०२१.

प्रस्तावना :-

आरोग्य सेवा सल्ला केंद्र (Health Advice Call Center) (टोल फ्री क्र.१०४) राज्यात दिनांक २८.०१.२०१२ पासून कार्यान्वित असून सद्यस्थितीत २२ आसन क्षमतेप्रमाणे (१० आसने आरोग्य सल्ला देण्यासाठी, ६ आसने तक्रार निवारण्यासाठी, २ आसन रक्त पुरवठा याकरीता, २ आसने मानसिक आरोग्याकरीता आणि २ आसने आरकेएसके याकरीता) कार्यरत आहेत. याद्वारे राज्यातील संपूर्ण आरोग्य सेवा पुरवठादार यांना २४ X ७ आरोग्य सल्ला तसेच सार्वजनिक आरोग्य विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध आरोग्य कार्यक्रमांची माहिती पुरविण्यात येते. त्याचप्रमाणे आरोग्य सेवेबाबत रुग्णांच्या आणि आरोग्य सेवा पुरवठाधारकांच्या तक्रारींची नोंद करणे, रुग्णांना रक्ताचा पुरवठा वेळेवर व्हावा याकरीता जीवन अमृत (Blood on Call) या सेवेची अंमलबजावणी करणे, त्याचप्रमाणे मानसिक आरोग्य आणि आरकेएसके या सेवेकरीता समुपदेशन

पुरविण्यात येते. सदर प्रकल्पास उपरोक्त वाचा येथील अ.क्र.१ व २ येथील शासन निर्णयान्वये सन २०१७-१८ व सन २०१८-१९ साठी प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. उपरोक्त संदर्भ क्र.३ अन्वये आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांनी एकूण २९ आसन क्षमतांच्या आरोग्य सल्ला संपर्क केंद्र प्रकल्प सन २०२१-२२ पासून पुढील ५ वर्षे कालावधीसाठी राबविण्याच्या दृष्टीने सादर केलेल्या प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याबाबत खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत कार्यान्वीत असलेल्या आरोग्य सल्ला संपर्क केंद्र (Health Advice Call Center) (टोल फ्री क्र.१०४) साठी एकूण २९ आसनांचे (१७ - सामान्य, १०- Early Childhood Development (ECD) व २- मानसिक आरोग्य) आरोग्य सल्ला संपर्क केंद्रासाठी सन २०२१-२२ व त्यापुढील ५ वर्षाकरीता नवीन सेवा पुरवठाधारक निविदा प्रक्रियेद्वारे नियुक्त करण्यासाठी तसेच यासाठी सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षामध्ये अपेक्षित असलेल्या अंदाजित खर्च रु.४९८.८४ लक्ष (रुपये चारशे अठ्ठयाण्णव लक्ष चौऱ्याऐंशी हजार फक्त) इतक्या खर्चास पुढील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.:-

- १) सदर योजनेंतर्गत आवश्यक असलेल्या बाबींची आवश्यकता / मागणी यांची शहानिशा/ खातरजमा करण्यात यावी. त्यानंतरच सदर बाबींच्या खरेदीसाठी निविदा प्रक्रिया राबविण्यात यावी.
- २) सदरहू सेवेचे विनिर्देश गरजेनुसार व अद्ययावत असल्याची खातरजमा करण्यात यावी. सदरहू सेवेच्या तांत्रिक बाबींचे विनिर्देश (Technical specification) संबंधित तज्ञांनी (तांत्रिक समिती/ अधिकारी) मान्य केलेल्या विनिर्देशानुसार असावेत. तसेच, सदर तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) हे कोणत्याही विशिष्ट कंपनीला फायदा होईल अशा रितीने तयार केलेले नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी. त्यानंतरच याबाबींची खरेदी करण्यात यावी.
- ३) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/ उद्योग-४, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ अन्वये प्रसिध्द करण्यात आलेल्या शासकीय विभागांनी करावयाच्या कार्यपद्धतीची सुधारीत नियमपुस्तिका यामधील तरतूदीनुसार विहित प्रक्रिया राबविण्यात यावी.
- ४) प्रशासकीय मान्यता देताना प्रस्तावित सेवेचे दर हे अंदाजित आहेत. त्यामुळे सदरहू सेवेचे दर निविदा प्रक्रियेअंती निश्चित करण्यात यावेत. सदर दर हा बाजार भावापेक्षा कमी

- असल्याबाबत आणि संबंधित पुरवठादाराने या बाबींचा इतर ठिकाणी ज्या दराने पुरवठा केला आहे, त्या दरापेक्षा जास्त नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी.
- ५) सदर सेवेची नमुना तपासणी करून उचित व योग्य विनिर्देशीत (specification) सेवा उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे, याची खात्री करण्यात यावी.
- ६) राज्यातील संपूर्ण आरोग्य सेवा पुरवठादार यांना २४x७ आरोग्य सल्ला, तसेच आरोग्य विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध कार्यक्रमाची माहिती पुरविण्यात येते किंवा नाही. त्याचप्रमाणे आरोग्य सेवेबाबत रुग्णांच्या व आरोग्य सेवा पुरवठादारांच्या तक्रारींची नोंद घेतली जाते किंवा नाही. रुग्णांना रक्ताचा पुरवठा वेळेत होतो किंवा नाही, याकरीता जीवन अमृत या सेवेची अंमलबजावणी होते किंवा नाही आणि मानसिक आरोग्य, RKSK व Early Childhood Development (ECD) या सेवेकरीता समुपदेशन पुरविण्यात येते किंवा नाही इत्यादी बाबींची खातरजमा करण्यात येवून त्याबाबत दक्षता घेण्यात यावी.
- ७) सदरहू योजनेवर होणारा खर्च HACC (Toll Free No.104) संदर्भात प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा सन २०२१-२२ मध्ये ज्या FMR Code लेखाशिर्षांतर्गत मंजूर केला जाईल त्याखालील सन २०२१-२२ व त्यापुढील वर्षी यासाठी वेळोवेळी केंद्र शासनाकडून मंजूर करण्यात येणाऱ्या अनुदानातून भागविण्यात यावा. मात्र OPEX आणि CAPEX विचारात घेऊन यासाठी पुरवणी प्रकल्प आराखडा २०२१-२२ अथवा प्रकल्प आराखडा २०२२-२३ व पुढे वेळोवेळी पुरेशी वित्तीय तरतूद करून घेण्याची जबाबदारी अभियान संचालक राष्ट्रीय आरोग्य अभियान व संबंधित कार्यक्रम प्रमुखांची राहिल.
- ८) गान्हाणे निराकरणासाठी कालबद्ध निपटारा करणे (Time bound escalation) यासाठी करारनाम्यात योग्य त्या तरतुदी करण्यात याव्यात.
- ९) बाह्यसेवा पुरवठादाराची निवड करतानांच्या निविदा दस्तऐवजात समाविष्ट करावयाच्या कामाचा गोषवारा व सेवेच्या अटी, शर्तीबाबतचे नियम आयुक्तालयाकडील अस्तित्वात असलेल्या निविदा दस्तऐवज छाननी समितीमार्फत अंतिम करूनच निविदा विषयक पुढील कार्यवाही करण्यात यावी.
- १०) तसेच, या बाबींच्या द्विरुक्ती (Duplication) होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ११) संपूर्ण सेवा पुरवठा प्रक्रिया राबविताना केंद्रिय दक्षता आयोगाच्या मार्गदर्शक सूचनांचे (CVC Guidelines) तंतोतंत पालन करण्यात यावे.
- १२) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/भाग-२/२०१३/विनियम, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ मधील या संदर्भातील सेवेशी निगडीत असलेल्या अटींची पूर्तता करण्यात यावी.

१३) सन २०२१-२२ च्या प्रकल्प अंमलबजावणी आराखड्यात सदर प्रकल्पास मंजूरी व त्यासाठी पुरेशी वित्तीय तरतुद केंद्र शासनाकडून करण्यात येईल, या अटीच्या अधीन राहूनच सदर प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

१४) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांनी केंद्र शासन, राष्ट्रीय आरोग्य अभियानामधील केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार निविदेमधील अटी व शर्तीचा ताळमेळ घालूनच पुढील कार्यवाही राष्ट्रीय आरोग्य अभियानाच्या स्तरावर पूर्ण करावी.

१५) याबाबतची प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर केंद्रीय निविदा मान्यता समितीच्या मान्यतेनंतरच पुरवठा आदेश निर्गमित करण्यात यावेत.

३. उपरोक्त अनुक्रमांक १ ते १५ येथे नमूद अटींची पूर्तता करण्याची तसेच यासंदर्भात काही बाबींची पूर्तता खरेदी करावयाची झाल्यास ती नियमानुसार व आवश्यकते प्रमाणे आहे हे सुनिश्चित करण्याची संपूर्ण जबाबदारी आयुक्त, आरोग्य सेवा व अभियान संचालक, मुंबई व राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई व संबंधित कार्यक्रम प्रमुख यांची राहिल.

४. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ मधील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ मध्ये सदरहू सेवेसंदर्भात अथवा बाबींसंदर्भात निगडीत असलेल्या तरतूदींच्या अनुषंगाने मंजूरी देण्यासाठी प्रशासनिक विभागास पूर्ण अधिकार प्रदान करण्यात आले आहेत. त्यानुसार सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०३२४१४२७०८१०१७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मिलिंद कुळकर्णी)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- २) अतिरिक्त अभियान संचालक, राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियान, मुंबई.
- ३) संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.

- ४) संचालक १ व २, आरोग्य सेवा, मुंबई व पुणे.
- ५) सहसंचालक, आरोग्य सेवा (खरेदी कक्ष), मुंबई
- ६) सर्व सह संचालक (आरोग्य सेवा संचालनालया मार्फत)
- ७) सर्व सहसचिव/उपसचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग.
- ८) उप संचालक, सर्व मंडळ कार्यालये.
- ९) सर्व जिल्हा शल्य चिकित्सक (FWB मार्फत)
- १०) सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी (FWB मार्फत)
- ११) निवडनस्ती (आरोग्य-७)